

Sopimus kuntouttavan työtoiminnan yhteistoiminnan muodoista Varsinais-Suomeen hyvinvointialueen kanssa

Kaupunginhallitus 03.04.2023 § 110
463/00.04.01/2023

Valmistelija

Työllisyyspalveluiden esimies Minna Virta, minna.k.virta@salo.fi, 02 778 2161, nuorisopalvelupäällikkö Johanna Paananen, johanna.paananen@salo.fi, 02 778 4800

Varsinais-Suomen hyvinvointialue haluaa tehdä kuntien kanssa yhteistyötä kuntouttavan työtoiminnan palveluissa. Varha on lähettänyt 1.2.2023 Salon kaupungille sopimusehdotuksen kuntouttavan työtoiminnan yhteistoiminnan muodoista. Varha pyytää lähestymiltään kunnilta pikaista vastausta siitä, ovatko kunnat halukkaita laatimaan sopimuksen.

Työttömille työnhakijoille suunnatun kuntouttavan työtoiminnan palvelun järjestämisvastuu siirtyi hyvinvointialueelle osana sosiaalipalveluja. Hyvinvointialue voi järjestää kuntouttavan työtoiminnan itse, yhteistoiminnassa muiden hyvinvointialueiden kanssa tai hankkia sitä sopimukseen perustuen muilta palveluntuottajilta. Kunta, kuntayhtymä, valtio, säätiö, yhdistys tai uskonnollinen yhteisö voi tuottaa kuntouttavaa työtoimintaa. Valtionkorvaus kuntouttavasta työtoiminnasta maksetaan jatkossa hyvinvointialueelle, 10,09 euroa per toimintapäivä. Henkilö saa toiminnassa ollessaan työttömyysetuutta ja kulukorvausta, mutta koska kyseessä on työllistymistä edistävä palvelu, kustannus on pois kaupungin työmarkkinatuen kuntaosuudesta. Hyvinvointialue vastaa jatkossa henkilön matkakorvauksista palvelussa.

Kuntouttavaan työtoimintaan ohjataan pitkään työttömänä olleet työnhakijat, joilla ei ole vielä edellytyksiä työhön, koulutukseen tai TE-palveluihin. Tilanne vaatii yleensä monialaista yhteistyötä ja työllistymisen esteiden selvittelyä sekä työkyvyn parantamista. Palvelu on suunnitelmallista ja tavoitteena on ennen pitkää siirtyminen työhön, kuntoutukseen tai eläkkeelle. Joissakin tilanteissa palvelu on syrjäytymistä ehkäisevää.

Kunnissa on aiempina vuosina päädytty erilaisiin ratkaisuihin kuntouttavan työtoiminnan toteuttamisessa. Salossa suurin osa kuntouttavan työtoiminnan paikoista on ollut jo usean vuoden ajan kaupungin toimipisteissä. Lisäksi Salossa on tällä hetkellä neljä palvelusetelipalveluntuottajaa, joilta nyt Varha ostaa palvelua. Palveluntuottajien kapasiteetti on kuitenkin rajallinen.

Joulukuussa 2022 kuntouttavassa työtoiminnassa Salossa oli 239 asiakasta, joista 177 eli 74 % oli kaupungin toimipisteissä. Näistä Waltin työpajoilla ja ryhmissä oli 101 henkilöä ja nuorten työpajoilla 18 henkilöä. Lisäksi kaupungin eri yksiköt ovat tarjonneet yksittäisiä kuntouttavan työtoiminnan paikkoja. Kansalaisopistossa oli vuoden 2022 loppuun asti kuntouttavan työtoiminnan ryhmiä, mutta ne jouduttiin lopettamaan, koska hyvinvointialue ei voi maksaa kunnalle palvelusta. Tämä on vähentänyt paikkoja merkittävästi. Muutoksen myötä Varsinais-Suomen hyvinvointialue on luopunut yksiköiden työyhteisöille maksettavista ohjauspalkkioista, mutta toiveena on, että yksiköt ottaisivat silti jatkossakin työtoiminta-asiakkaita.

Waltin ja nuorisopalveluiden työpajatoimintaa ei siirretty hyvinvointialueuudistuksessa, koska ne eivät ole sosiaali- ja terveystyöpalveluja. Työpajatoiminnassa voi olla kuntouttavan työtoiminnan lisäksi myös muilla sopimusmuodoilla, kuten koulutus- ja

työkokeilusopimuksilla tai palkkatukityössä. Waltin pajoilla tehdään pääasiassa kaupungin yksiköiden tilaamia töitä tai omia tuotteita. Nuorten työpajatoiminta on nuorisotoimintaa ja kuuluu sivistyspalveluiden alaisuuteen. Nuorisolain mukaisesti toiminnan tarkoituksena on tukea nuorten kasvua, itsenäistymistä, yhteisöllisyyttä sekä näihin liittyvien tietojen ja taitojen oppimista ja edistää nuorten osallisuutta ja vaikutusmahdollisuuksia sekä kykyä ja edellytyksiä toimia yhteiskunnassa. Työpajatoiminnat ovat osa kaupungin työllisyyden edistämisen palvelukokonaisuutta ja niillä on oma asemansa paikallisessa työllisyyden palveluekosysteemissä huomioiden myös vuonna 2025 tuleva TE-palveluiden siirto kuntiin.

Salossa kuntouttavan työtoiminnan palveluntuottajia ja paikkoja on rajallisesti, joten kunnan tarjoamat paikat ovat tärkeitä jatkossakin. Pitkään työttömänä olleen, tukea tarvitsevan kuntalaisen tulee päästä tarvitsemaansa ja hänelle soveltuvaan palveluun. Järjestämismvastuu ja sosiaalihuollon vastuu palvelusta on edelleen sosiaalipalveluilla ja pajoilla työskentelee kunnan henkilöstön rinnalla myös sosiaalihuollon henkilöstöä. Itse työtehtäviin liittyvä ohjaus työpajoilla tai kunnan yksiköissä tehdään kaupungin työntekijän toimesta. Toiminnassa käytetään kunnan työtiloja, työvälineitä ja materiaaleja. Työn tuotokset jäävät kaupungille.

Kuntouttavan työtoiminnan palveluun liittyi uudistuksessa paljon keskeneräisiä ja epäselviä asioita, joiden ratkominen jatkuu edelleen hyvinvointialueen ja kuntien yhteistyössä. Tällä sopimuksella ja tehtävällä yhteistyöllä pyritään muutostilanteessa turvaamaan tärkeä työllistymistä edistävä palvelu. Sopimus pitää sisällään kuntouttavan työtoiminnan yhteistyön työpajoissa ja yksittäisten paikkojen osalta kunnan eri yksiköissä.

Hyvinvointialueen edustajien kanssa on maaliskuun aikana neuvoteltu Waltin kiinteistöä koskevan alivuokrasopimuksen laatimisesta, joka pyritään saamaan pian voimaan. Lisäksi keskustelua on käyty Waltin työpajatoimintaan osallistuvien lounasruokailu- ja liikuntakustannuksista noin 40 000 €/v, joiden osalta pyritään löytämään ratkaisu ensi syksyyn mennessä. Neuvottelujen myötä yhteistoimintasopimusta on päädytty tarkentamaan. Kuntouttavaan työtoimintaan liittyvien seikkojen tarkentuessa sopimusta kuntien kanssa on tarkoitus päivittää uudestaan jo 30.9.2023 mennessä.

Esittelijä	Kaupunginjohtaja
Päätösehdotus	Salon kaupunki hyväksyy Varsinais-Suomen hyvinvointialueen valmisteleman päivitetyn sopimuksen kuntouttavan työtoiminnan yhteistoiminnan muodoista.
Päätös	Merkittiin, että Saku Nikkanen, Juhani Nummentalo, Ulla Huittinen sekä Heikki Tamminen poistuivat kokouksesta esteellisenä, yhteisöjäävi, klo 17.45. Tämän asian käsittelyn ajan puheenjohtajana toimi 2. varapuheenjohtaja Johanna Riski. Kaupunginhallitus hyväksyi päätösehdotuksen. Nikkanen, Nummentalo, Huittinen ja Tamminen palasivat kokoukseen klo 17.50.
Tiedoksianto	Valmistelijat Vastaava työvalmentaja Varsinais-Suomen hyvinvointialue

